

Tworzenie i funkcjonowanie organów ds. równości

Zalecenie nr 2 dotyczące ogólnej polityki ECRI: Kluczowe tematy

” W przeciągu ostatnich lat prawie wszystkie państwa członkowskie Rady Europy ustanowiły niezależne organy ds. równości. Odgrywają one kluczową rolę w osiągnięciu równości i zwalczaniu dyskryminacji oraz nietolerancji.

Powstał bogaty i zróżnicowany system organów ds. równości i rozwinięto wiele dobrych praktyk. Jednocześnie wiele organów ds. równości charakteryzuje się niedociągnięciami, w szczególności jeśli chodzi o ich niezależność i finansowanie.

Niniejsze zalecenie dotyczące ogólnej polityki opiera się na najlepszych praktykach i zawiera standardy mające pomóc państwom w dalszym wzmacnianiu ich organów ds. równości. Skupia się na elementach kluczowych dla zbudowania niezależności i skutecznego funkcjonowania organów ds. równości, co ma realny wpływ na sferę równości.

KLUCZOWY PRZEKAZ

Państwa członkowskie powinny ustanowić silne organy ds. równości, które są zarazem niezależne i skuteczne.

Organy ds. równości powinny pełnić dwie kluczowe funkcje: (i) promować równość i zapobiegać dyskryminacji oraz (ii) wspierać ludzi narażonych na dyskryminację i nietolerancję, a także dochodzić sprawiedliwości w sądzie w ich imieniu. Ponadto może im zostać powierzona trzecia funkcja w zakresie rozstrzygania skarg.

Organy ds. równości powinny posiadać kompetencje, uprawnienia i środki niezbędne do skutecznego wypełniania swoich zadań i powinny być dostępne dla wszystkich.

▶▶▶ <http://www.coe.int/ecri>

WYBRANE ZALECENIA

1. Stworzenie silnych organów ds. równości.

- ▶ Organy ds. równości powinny być powoływane przez przepis konstytucyjny lub prawo stanowione przez parlament.
- ▶ Powinny mieć mandat do promowania i osiągnięcia równości, zapobiegania i eliminowania dyskryminacji i nietolerancji oraz do promowania różnorodności i dobrych relacji pomiędzy różnymi grupami w społeczeństwie.
- ▶ Ich mandat powinien obejmować wszystkie sfery w sektorach publicznym i prywatnym.

2. Zapewnienie, że organy ds. równości są całkowicie niezależne.

- ▶ Organy ds. równości powinny być powoływane, jako osobne podmioty prawne poza władzą wykonawczą i legislacyjną.
- ▶ Powinny być całkowicie niezależne na poziomie instytucjonalnym i operacyjnym oraz funkcjonować bez ingerencji ze strony państwa, czy partii politycznych.

European Commission
against Racism and Intolerance

ECRI
Commission européenne
contre le racisme et l'intolérance

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

3. Nadanie organom ds. równości kompetencji koniecznych do pełnienia ich funkcji.

- ▶ **Promocja i prewencja:** organy ds. równości powinny mieć kompetencje do promowania równości i zapobiegania dyskryminacji, w szczególności poprzez prowadzenie dochodzeń, badań, podnoszenie świadomości, wspieranie dobrych praktyk, formułowanie zaleceń i przyczynianie się do kształtowania prawodawstwa i polityk.
- ▶ **Wsparcie i postępowania sądowe:** powinny mieć kompetencje do otrzymywania skarg od ludzi narażonych na dyskryminację i nietolerancję, zapewniać im osobiste wsparcie, porady prawne i pomoc, odwoływać się do postępowań pojednawczych, zapewniać takim ludziom reprezentację prawną, prowadzić spory strategiczne i wносить sprawy do różnych instytucji i sądów.
- ▶ **Podejmowanie decyzji:** mogą mieć dodatkowe kompetencje do rozstrzygania skarg w sprawie dyskryminacji poprzez wydawanie prawnie wiążących decyzji, które nakładają sankcje, czy też przez wydawanie niewiążących zaleceń.

4. Ustanowienie ram niezbędnych do zapewnienia, by organy ds. równości były niezależne i skuteczne.

- ▶ Organom ds. równości powinno się nadać odpowiednie uprawnienia do pozyskiwania dowodów.
- ▶ Osoby przewodniczące organom ds. równości powinny być wybierane w przejrzystych procedurach uczestnictwa, opartych na kompetencjach, wolnych od instrukcji i powinny być chronione przed groźbami, przymusem i arbitralnym zwolnieniem.
- ▶ Organ ds. równości powinny w sposób niezależny decydować o swojej wewnętrznej strukturze, zarządzać swoim budżetem oraz rekrutacją i rozmieszczeniem pracowników.
- ▶ Powinno się im zapewnić wystarczającą liczbę pracowników i fundusze w celu implementacji ich wszystkich funkcji i kompetencji oraz uzyskania realnego wpływu.
- ▶ Powinny być uprawnione do niezależnego prezentowania stanowiska. Parlamenti i rządy powinny debatować nad ich raportami oraz przyczyniać się do implementacji ich zaleceń.
- ▶ Powinny opracować strategię swojego działania i regularnie ją aktualizować.
- ▶ Organ ds. równości powinny służyć za wzór, jeśli chodzi o różnorodność i równowagę płci oraz zaangażowanie różnych uczestników w ich działalność.

5. Zapewnienie, że organy ds. równości są łatwo dostępne dla ludzi doświadczających dyskryminacji i nietolerancji.

ECRI – PRZYDATNE LINKI

Zalecenie nr 2 dotyczące ogólnej polityki ECRI w sprawie organów ds. równości

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-02rev-2018-006-ENG>

Zalecenie nr 7 dotyczące ogólnej polityki ECRI w sprawie prawodawstwa krajowego dotyczącego zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej

<http://hudoc.ecri.coe.int/eng?i=REC-07rev-2003-008-POL>

Zasady paryskie ONZ <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/StatusOfNationalInstitutions.aspx> i komentarze ogólne, <https://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/Governance/Documents/ICC%20SCA%20General%20Observations.pdf>

Dokument roboczy Equinet w sprawie tworzenia standardów na rzecz organów ds. równości

<http://www.equineteurope.org/Equinet-Working-Paper-on-Developing-Standards-for-Equality-Bodies>

FAKTY I USTALENIA

„Ludzie narażeni na dyskryminację i nietolerancję mierzą się z wielorakimi problemami i trudnościami w rozwiązywaniu problemów nierówności. Wielu z nich nie ma ani zdolności, ani środków, by dochodzić swoich praw. Dlatego też organy ds. równości odgrywają ważną rolę w pomaganiu im w tym.”

„Osoby te często potrzebują na początku wsparcia osobistego i emocjonalnego w celu poradzenia sobie z dyskryminacją, czy nietolerancją, jakiej doświadczają. Na kolejnym etapie potrzebują porady prawnej w celu wyjaśnienia im ich praw i możliwych sposobów ich dochodzenia. Następnie potrzebują pomocy prawnej w dotarciu do publicznych i prywatnych instytucji, ciał decyzyjnych i sądów w celu dochodzenia swoich praw.”

„Organ ds. równości muszą być niezależne, w szczególności od rządu, by być w stanie zająć się kwestiami równości, dyskryminacji i nietolerancji, w sposób jaki uważają za stosowny i bez ingerencji z jakiegokolwiek strony. Niezależność jest warunkiem wstępnym skuteczności i wpływu organów ds. równości.”

„Odpowiednie finansowanie i obsada kadrowa organów ds. równości to kluczowe czynniki dla ich skuteczności, które powinny być obliczane na podstawie obiektywnych wskaźników.”

Cytaty pochodzą z Memorandum wyjaśniającego do Zalecenia nr 2 dotyczącego ogólnej polityki ECRI.